

Početa stranica > Vaša prava > Optuženik (kazneni postupak)

Optuženik (kazneni postupak)

Češka

U ovim informativnim člancima objašnjeno je što se događa kad je osoba osumnjičena ili optužena za kazneno djelo.

Prema češkom Ustavu kazna vam se može izreći samo u skladu sa zakonom i na način utvrđen relevantnim zakonima. Ti su zakoni **Kazneni zakon**, **Zakon o maloljetničkom pravosuđu** i **Zakon o kaznenom postupku**, kojima se utvrđuju pravila za kazneni postupak (uključujući posebne uvjete za ostvarivanje i provedbu vaših prava).

Ako ste žrtva kaznenog djela, potpune informacije o svojim pravima možete pronaći [ovdje](#).

Kratak pregled kaznenog postupka

U nastavku nalazi se kratak pregled uobičajenih faza kaznenog postupka.

1. Pripremni postupak

To je prva faza kaznenog postupka i sastoji se od dva dijela:

postupci tijela nadležnih za kazneni postupak prije početka kaznenog progona poznati kao faza ispitivanja i

faza istrage: dio kaznenog progona od početka postupka do podnošenja optužnice ili do zaključenja istrage na neki drugi način.

2. Preliminarna rasprava o optužnici

Za vrijeme preliminarne rasprave o optužnici sud će ispitati je li predmet za vrijeme pripremnog postupka na odgovarajući način razjašnjen te je li optužnica primjerena osnova za daljnje postupke. Sud ujedno određuje je li nadležan za odlučivanje u predmetu.

3. Samo suđenje

To je najvažniji dio kaznenog postupka, a u njemu ispituju se dokazi i donosi odluka u predmetu. Za vrijeme ove faze kaznenog postupka pred sudom se ispituju optuženici, svjedoci i oštećenici. Suđenje je javno i usmeno, a provodi se na češkom jeziku. Ako ne govorite češki, imate pravo na usmenog prevoditelja.

4. Žalbeni postupak

Tuženik, njegova obitelj, odvjetnik, javni tužitelj ili oštećenik imaju pravo na žalbu u roku od osam dana. Ako je žalba podnesena, žalbeni sud preispituje odluku koju je donio prvostupanjski sud.

Uloga Europske komisije

Europska komisija nema nikakvu ulogu u kaznenom postupku u državama članicama i ne može vam pomoći ako imate pritužbu. U ovim informativnim člancima dostupne su informacije o tome kako i komu možete podnijeti žalbu.

Kliknite na poveznice u nastavku kako biste pronašli informacije koje trebate

[1 – Moja prava za vrijeme istrage](#)

[2 – Moja prava tijekom sudskog postupka](#)

[3 – Moja prava nakon sudskog postupka](#)

Posljednji put ažurirano: 21/03/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

1 – Moja prava za vrijeme istrage

A. Utječe li na istragu činjenica da sam strani državljanin?

Samo su osobe koje uživaju povlastice i imunitete na temelju prava ili međunarodnog prava isključene iz nadležnosti tijela kaznenog progona. Stoga sama činjenica da ste strani državljanin ne utječe na istragu.

Vaša prisutnost za vrijeme istrage općenito nije potrebna, osim ako to zatraži tijelo kaznenog progona radi obavljanja određene zadaće koja zahtijeva vašu prisutnost (posebno za davanje izjave svjedoka), ali ako želite, možete prisustvovati istrazi. Međutim, morate biti u kontaktu s tijelima kaznenog progona i navesti adresu na kojoj ćete primiti dokumente.

Ako je kazneni progon pokrenut zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom, a kažnjava se kaznom zatvora čija je gornja granica iznad dvije godine, ili zbog kaznenog djela počinjenog iz nemara, a kažnjivo je kaznom zatvora čija je gornja granica iznad tri godine, sud ili sudac na zahtjev javnog tužitelja u pripremnom postupku može odrediti ograničenje koje se sastoji od zabrane putovanja u inozemstvo ako je to potrebno za postizanje svrhe kaznenog postupka. Ograničenje će ukinuti predsjednik vijeća i javni tužitelj po službenoj dužnosti u pripremnom postupku ako razlozi za njegovo izricanje više ne postoje. Ako vam je određeno takvo ograničenje, u bilo kojem trenutku imate pravo zatražiti njegovo ukidanje. Takvo ograničenje može biti određeno i kao zamjena za istražni zatvor.

Ako ne poznajete dovoljno češki jezik, imate pravo na prijevod određenih važnih dokumenata (npr. nalog za pokretanje kaznenog progona, optužnica, presuda), a postupak pred tijelima kaznenog progona prevodit će se na jezik vašeg državljanstva ili na drugi jezik koji govorite. Svako savjetovanje s braniteljem za vrijeme kaznenog postupka ili u izravnoj vezi s njim također će se prevesti na vaš zahtjev.

B. Koje su faze istrage?

Umjesto faza trebali bismo govoriti o vrstama istrage jer se u Zakonu o kaznenom postupku razlikuje skraćeni pripremni postupak, standardna i proširena istraga.

Međutim, fazi istrage prethodi faza ispitivanja u kojoj se provjerava i utvrđuje je li kazneno djelo počinjeno te se identificira počinitelj. U toj fazi osoba protiv koje se vodi kazneni postupak još nije službeno imenovana, ali ispitane osobe imaju pravo na pravnu pomoć odvjetnika. Ako ste u toj fazi osumnjičenik (tj. pod sumnjom da ste počinili kazneno djelo), imate pravo na šutnju, o čemu vas se mora unaprijed obavijestiti.

Za vrijeme istrage osoba protiv koje se vodi kazneni postupak već ima formalizirani status i ima pravo na pomoć branitelja. Svrha te faze pribaviti je i dokumentirati dokaze za podnošenje optužnice i pokretanje postupka pred sudom. To uključuje, na primjer, uzimanje iskaza svjedoka, ispitivanje predmeta, vještačenje i druge radnje.

Na taj način policijsko tijelo traži inkriminirajuće i oslobađajuće dokaze.

Skraćeni pripremni postupak

Skraćeni pripremni postupak provodi se za manje teška kaznena djela (zločine za koje se prvostupanjski postupci vode pred okružnim sudom i za koje je propisana kazna zatvora do najviše pet godina) te je brz i manje formalan. Takav se postupak može provesti ako za to ne postoji neka druga prepreka (npr. postoje razlozi za zadržavanje), pod uvjetom:

da ste uhvaćeni na djelu ili odmah nakon toga ili

da su za vrijeme razmatranja kaznene prijave ili drugog zahtjeva za kazneni progon utvrđene činjenice koje inače opravdavaju pokretanje kaznenog progona i može se očekivati da ćete biti privedeni pravdi u roku od dva tjedna od dana kad vas je policijsko tijelo obavijestilo o činu za koji se sumnja da ste ga počinili i o tome koje kazneno djelo taj čin predstavlja.

Skraćeni pripremni postupak počinje obavješćivanjem o sumnji za vrijeme prvog ispitivanja.

U skraćenom pripremnom postupku imate ista prava kao i tuženik, uključujući pravo na branitelja. Kad je riječ o vašim pravima, skraćeni se pripremni postupak od standardne istrage razlikuje po tome što se ne pokreće formalnim nalogom za pokretanje kaznenog progona (što biste mogli osporiti žalbom), nemate pravo pregledati kazneni spis ni na kraju postupka predložiti dodatne dokaze. Time se ne dovodi u pitanje vaše pravo na uvid u kazneni spis (osim ako vam policijsko tijelo to ne uskrati iz ozbiljnih razloga) i vaše pravo na predlaganje dodatnih dokaza u postupku pred sudom.

Ako skraćeni pripremni postupak nije zaključen drukčije, završava prijedlogom za izricanje kazne

(u načelu pojednostavnjena optužnica bez obrazloženja). Prijedlog sudu podnosi javni tužitelj.

Standardna istraga

Ova vrsta istrage počinje dostavom naloga za pokretanje kaznenog progona protiv vas, pri čemu imate pravo osporiti nalog žalbom te imate pravo na branitelja u istrazi. Za razliku od skraćenog pripremnog postupka istraga se provodi za teža kaznena djela (međutim, provodi se i standardna istraga ako postoji prepreka provođenju skraćenog pripremnog postupka ili ako taj postupak nije dovršen u propisanom roku), no ona je dulja i formalnija od skraćenog pripremnog postupka. Kao što je spomenuto, vi i vaš branitelj imate pravo pregledati kazneni spis i dostaviti dodatne dokaze na kraju istrage. Ako je istraga zaključena drukčije, završava podnošenjem optužnice koju sudu podnosi javni tužitelj. Za razliku od prijedloga za izricanje kazne, optužnica za kazneno djelo sadržava obrazloženje.

Proširena istraga

Proširena istraga provodi se za najteža kaznena djela za koja se prvostupanjski postupak vodi pred nadležnim regionalnim sudom (kaznena djela koja se u skladu s Kaznenim zakonom kažnjavaju kaznom zatvora u trajanju od najmanje pet godina ako se za njih može izreći kazna dugotrajnog zatvora ili određena kaznena djela s popisa). Očekuje se da će ova vrsta istrage trajati najdulje, pa je stoga postupak prikupljanja dokaza opsežniji nego u standardnom ispitnom postupku. To je jedini aspekt po kojem se proširena istraga razlikuje od standardne istrage. Proširena istraga pokreće se nalogom za pokretanje kaznenog progona i završava podnošenjem kaznene prijave, osim ako je drukčije zaključeno.

i. Faza prikupljanja dokaza / provedbe istražnih mjera

Tu fazu kaznenog postupka provodi policijsko tijelo pod nadzorom javnog tužitelja, koji može dati obvezujuće upute policijskom tijelu, sudjelovati u radnjama, vratiti predmet policijskom tijelu s uputama za dopunu, poništiti nezakonite ili neopravdane odluke

i mjere tijela itd. Imate pravo zatražiti od javnog tužitelja da preispita mjere koje je poduzelo policijsko tijelo (osim ako je riječ o odluci protiv koje imate pravo podnijeti žalbu).

Neke radnje u pripremnom postupku može izvršiti samo javni tužitelj (npr. prekid pripremnog postupka) ili je za njih potrebno njegovo prethodno odobrenje (npr. oduzimanje imovine ako postoji potreba za hitnim djelovanjem). O najozbiljnijem zadiranju u temeljna prava i slobode zatim odlučuje sudac (npr. mjera istražnog zatvora, izdavanje uhiđenog naloga, naloga za pretres i presretanje).

ii. Pritvor

Ako ste već optuženi i postoje razlozi za određivanje mjere istražnog zatvora, policijsko tijelo može vas zadržati. Međutim, policija odmah mora obavijestiti javnog tužitelja o zadržavanju u pritvoru i dostaviti tužitelju pisane dokumente koji su mu potrebni kako bi, prema potrebi, podnio prijedlog za određivanje istražnog zatvora. Prijedlog se mora podnijeti kako bi vas se moglo predati sudu u roku od 48 sati od pritvaranja, inače vas moraju pustiti na slobodu.

Ako još niste optuženi, ali osumnjičeni ste za počinjenje kaznenog djela, te ako postoji neki od razloga za određivanje pritvora, policijsko tijelo može vas zadržati u hitnim slučajevima, čak i ako kazneni progon još nije pokrenut (npr. ako vam nije moguće dostaviti nalog za pokretanje kaznenog progona). U tim je slučajevima za pritvor potrebno dobiti prethodnu suglasnost javnog tužitelja. Bez tog pristanka pritvor je moguć samo ako je stvar hitna i ne može se dobiti prethodna suglasnost. Ispitat će vas policijsko tijelo koje vas je privelo u pritvor. Imate pravo zatražiti branitelja prema svojem izboru (ako je dostupan) koji će biti prisutan na ispitivanju i imate pravo konzultirati se s odvjetnikom bez prisutnosti treće strane. Imate pravo na to da konzularni ured matične države bude obaviješten o tome da se nalazite u pritvoru.

Policijsko tijelo odmah će vas osloboditi ako se otkloni sumnja da ste možda počinili kazneno djelo. Ako niste pušteni na slobodu, policijsko tijelo dostavit će zapisnik o ispitivanju javnog tužitelja (uključujući nalog za pokretanje kaznenog progona i dodatne dokaze) kako bi javni tužitelj prema potrebi mogao podnijeti zahtjev za određivanje mjere istražnog zatvora. Policijsko tijelo mora podnijeti zahtjev kako bi vas moglo predati sudu najkasnije 48 sati od pritvaranja, inače vas mora pustiti na slobodu.

Ako postoje razlozi za odvođenje u istražni zatvor i izbjegavate kazneni postupak, sudac može izdati uhiđbeni nalog. Ako vas policija uhiti, imate prava slična onima koja imaju pritvorenci. Policija vas mora dovesti pred sud u roku od 24 sata od uhićenja. Sudac će vas saslušati

i donijeti odluku o istražnom zatvoru, a o toj odluci morate biti obaviješteni u roku od 24 sata nakon što ste dovedeni

pred sud. Imate pravo na nazočnost svojeg branitelja na saslušanju ako je dostupan u roku u kojem sud treba donijeti odluku.

iii. Ispitivanje

Prije nego što vas se prvi put ispita kao optuženika, tijela kaznenog progona moraju utvrditi vaš identitet, razjasniti sadržaj optužbe i obavijestiti vas o vašim pravima i kaznenim posljedicama lažnih optužbi i klevete. Ako je u tijeku postupak za kazneno djelo za koje se može sklopiti sporazum o krivnji i kazni, morate biti obaviješteni i o tome da možete pregovarati o sporazumu o krivnji i kazni s javnim tužiteljem u pripremnom postupku (sporazum podliježe odobrenju suda) te o posljedicama pregovaranja o tom sporazumu.

Ni na jedan način ne smijete biti pod pritiskom da svjedočite ili priznate počinjenje kaznenog djela. Za vrijeme ispitivanja morate imati priliku detaljno komentirati optužbu, a posebno dati suvislu izjavu o činjenicama koje su predmet optužbe, navesti sve okolnosti koje ublažavaju ili opovrgavaju optužbu te podnijeti dokaze o takvim okolnostima. Mogu vam biti postavljena pitanja radi dopune izjave ili uklanjanja bilo kakvih nepotpunosti, dvosmislenosti i proturječnosti. Pitanja moraju biti postavljena jasno i razumljivo, bez iznošenja obmanjujućih i lažnih okolnosti i bez sugeriranja odgovora.

Zapisnik o ispitivanju mora vam se dostaviti kako biste ga pročitali ili vam se na vaš zahtjev mora pročitati (kad je riječ o ispitivanju putem videokonferencije, zapis će vam biti pročitao). Imate pravo zatražiti da se evidencija dopuni ili da se unesu ispravci u skladu s vašom izjavom.

iv. Istražni zatvor

Možete biti odvedeni u istražni zatvor samo ako ste optuženi za kazneno djelo. Na sudu je da odluči hoćete li biti zadržani u istražnom zatvoru.

Razlozi za određivanje istražnog zatvora jesu sljedeći:

utemeljena sumnja da ćete pobjeći ili se sakriti kako biste izbjegli kazneni progon ili kažnjavanje

utemeljena sumnja da ćete ometati istragu, na primjer poticanjem svjedoka na lažno svjedočenje ili

utemeljena sumnja da ćete ponoviti kazneno djelo za koje vas se progoni, da ćete dovršiti kazneno djelo koje ste započeli ili da ćete počinuti kazneno djelo koje ste pripremali ili prijetili da ćete počinuti.

Ako ne postoje razlozi za određivanje istražnog zatvora, sud vam neće odrediti tu mjeru, a ako ti razlozi prestanu postojati, bit ćete pušteni na slobodu. Na slobodu morate biti pušteni i nakon isteka zakonskog maksimalnog trajanja istražnog zatvora. Ako je istražni zatvor određen kako bi se spriječio mogući utjecaj na svjedoke, to razdoblje iznosi tri mjeseca (no to se ne primjenjuje ako je utvrđeno da ste već ometali postupak razjašnjavanja činjenica relevantnih za kazneni postupak). Ovisno o težini kaznenog djela za koje je pokrenut progon, ukupno trajanje istražnog zatvora može biti od jedne do četiri godine.

Međutim, samo jedna trećina navedenog razdoblja dodjeljuje se za pripremni postupak, a dvije trećine rezervirane su za postupke pred sudom.

Sud mora povremeno preispitati razloge za zadržavanje u istražnom zatvoru, a nakon isteka određenog razdoblja sud uvijek mora, ako je potrebno, produžiti trajanje mjere istražnog zatvora. Imate pravo i zatražiti puštanje iz istražnog zatvora. Istražni zatvor može se zamijeniti mjerom koja nije povezana s lišavanjem slobode (zatvorom), npr. polaganjem određenog iznosa novca (jamčevina), nalaganjem nadzora probacijskog službenika, određivanjem zahtjeva za boravak u određenom stanu za određenog razdoblja itd. Imate pravo od suda zatražiti zamjenu istražnog zatvora takvim mjerama.

C. Koja su moja prava za vrijeme istrage?

Kad ostvarujete svoje pravo na obranu, imate pravo:

primati obavijesti od tijela kaznenog progona o svojim pravima i biti u mogućnosti u potpunosti ostvariti ta prava

iznijeti primjedbe na optužbe protiv vas i podnesene dokaze

odbiti svjedočiti

pregledati spise, uzeti izvatke i bilješke iz spisa i napraviti preslike datoteka ili njihovih dijelova o vlastitom trošku (ovo pravo može se ograničiti za vrijeme istrage iz ozbiljnih razloga)

dostaviti dokaze za svoju obranu

podnijeti prijedloge i zahtjeve

podnijeti žalbe

koristiti se svojim materinskim jezikom ili drugim jezikom kojim se služite pred tijelima kaznenog progona ako izjavite da ne govorite češki jezik

odabrati branitelja (ako sami ne odaberete savjetnika, član obitelji ili netko drugi može odabrati branitelja za vas)

zatražiti da vam se branitelj dodijeli besplatno ili uz smanjenu naknadu ako nemate dovoljno sredstava da platite svoju obranu

razgovarati sa svojim braniteljem bez prisutnosti treće strane

zatražiti da vas se ispita u nazočnosti branitelja i zatražiti da branitelj sudjeluje u pripremnom postupku.

i. Imam li pravo na tumača i prijevode? U kojoj mjeri?

Ako izjavite da ne govorite češki jezik, imate pravo u komunikaciji s tijelima kaznenog progona služiti se svojim materinskim jezikom ili jezikom kojim tvrdite da govorite.

Ako u postupku postoji potreba za tumačenjem sadržaja dokumenta, iskaza ili bilo koje druge postupovne radnje ili ako izjavite da ne govorite češki jezik, dodijelit će vam se usmeni prevoditelj, koji će vam protumačiti postupovne radnje koje se provode u kaznenom postupku. Na vaš zahtjev imenovani usmeni prevoditelj može prevoditi i vaše savjetovanje s braniteljem ako je savjetovanje izravno povezano s postupovnim radnjama te ujedno može prevoditi sva savjetovanja za vrijeme postupovnih radnji.

U tom slučaju tijela kaznenog progona moraju dostaviti pisani prijevod dokumenata definiranih zakonom (npr. nalog za pokretanje kaznenog progona, nalog za određivanje mjere pritvora, nalog za promatranje u zdravstvenoj ustanovi, optužnica, sporazum o krivnji i kazni te zahtjev za njihovo odobrenje, prijedlog za izricanje kazne, odluka o uvjetnom prekidu kaznenog progona itd.), osim ako se odreknete tog prava. Ako ste uhićeni ili pritvoreni, primit ćete i pisani prijevod obavijesti o svojim pravima. Imate pravo zatražiti od tijela kaznenog progona da dodatno prevede ili tumači bilo koji drugi dokument relevantan za ostvarivanje vašeg prava na obranu.

ii. Koja su moja prava na informacije i pristup spisu?

U fazi ispitivanja imate pravo pregledati kazneni spis ako je to potrebno za ostvarivanje vaših prava, a za to vam je potrebno samo odobrenje policijskog tijela. Ako ste optuženi za počinjenje kaznenog djela, imate pravo pregledati kazneni spis, uzeti izvatke i bilješke iz spisa te napraviti preslike spisa ili njegovih dijelova o vlastitom trošku.

Međutim, javni tužitelj ili policijsko tijelo mogu vam, iz važnih razloga, uskratiti pravo na uvid u spise i druga navedena prava povezana s njima u pripremnom postupku. Ta vam prava ne mogu biti uskraćena nakon što ste obaviješteni o mogućnosti uvida u spise i dok pregovarate o sporazumu o krivnji i kazni. Ne može vam biti uskraćen pristup nalogu za pokretanje kaznenog progona i imate pravo upoznati se s onim dijelovima spisa koji se odnose na odluku o istražnom zatvoru.

iii. Koje je moje pravo na pristup odvjetniku i na obavješćivanje treće strane o mojoj situaciji?

Ako ste optuženi za počinjenje kaznenog djela, imate pravo na branitelja. Ako sami ne odaberete branitelja, član obitelji može ga odabrati za vas ili se možete braniti sami. Međutim, u određenim slučajevima morate imati branitelja (to se naziva „obvezna obrana“) te ako ga sami ne odaberete u određenom roku, sudac će vam ga dodijeliti. Već u pripremnom postupku morate imati branitelja u sljedećim slučajevima:

ako ste zadržani u istražnom zatvoru, služite zatvorsku kaznu ili podliježete preventivnoj mjeri povezanoj s oduzimanjem slobode ili ako ste na promatranju u zdravstvenoj ustanovi

ako je vaša pravna sposobnost ograničena (npr. zbog mentalnog poremećaja)

u postupku protiv bjegunca (ako ste u bijegu i ako se postupak vodi u vašoj odsutnosti)

ako se postupak odnosi na kazneno djelo koje se kažnjava kaznom zatvora s gornjom granicom duljom od pet godina

ako javni tužitelj smatra da je to potrebno jer, s obzirom na vašu trenutačnu situaciju, sumnja u vašu sposobnost da se branite na odgovarajući način

ako ste mladi prijestupnik (između 15 i 18 godina).

U postupcima koji se odnose na kazneno djelo koje se kažnjava kaznom zatvora s gornjom granicom duljom od pet godina možete se odreći prava na branitelja, osim ako je kazneno djelo kažnjivo kaznom dugotrajnog zatvora (doživotna kazna ili kazna zatvora od najmanje 20 godina i najviše 30 godina).

Ako ste u pritvoru ili istražnom zatvoru, imate pravo obavijestiti konzularno predstavništvo zemlje čiji ste državljanin, kao i člana obitelji ili bilo koju drugu fizičku osobu koju odredite. Imate pravo komunicirati sa svojim konzularnim predstavništvom, a ako nemate dovoljno novca, moći ćete to učiniti besplatno. O toj mogućnosti morate biti obaviješteni.

iv. Imam li pravo na pravnu pomoć?

Kao dio faze ispitivanja, tj. prije početka kaznenog progona (istraga), imate pravo na pravnu pomoć koju pruža odvjetnik za vrijeme ispitivanja (davanje objašnjenja).

Ako ste optuženi za kazneno djelo, imate pravo na branitelja koji vam mora pružiti potrebnu pravnu pomoć. Imate pravo odabrati branitelja, a ako ga ne odaberete, bit će vam dodijeljen ako je obrana „obvezna”. Ako nemate dovoljno novca za plaćanje troškova branitelja, možete zatražiti od suca da donese odluku da imate pravo na branitelja besplatno ili uz smanjenu naknadu.

v. Što je važno znati o:

a. pretpostavci nedužnosti

Načelo pretpostavke nedužnosti primjenjuje se na četiri osnovne razine u kaznenom postupku: krivnja mora biti dokazana dok se ne dokaže krivnja, smatrate se nevinim ako postoje određene dvojbe u odnosu na vašu krivnju, o predmetu bi trebalo odlučiti u vašu korist ne može vas se smatrati krivim prije nego što je vaša krivnja proglašena pravomoćnom presudom za vrijeme kaznenog postupka vaša se prava mogu ograničiti samo u strogo nužnoj mjeri.

b. pravu braniti se šutnjom i pravu osobe da samu sebe ne izloži kaznenom progonu

Niste dužni svjedočiti u kaznenom postupku i ne smijete ni na koji način biti prisiljeni svjedočiti ili priznati djelo niti ste dužni predložiti bilo kakav dokaz protiv sebe. Tijela kaznenog progona ne mogu vam izreći novčanu kaznu ako odbiju predati inkriminirajuću ispravu ili druge dokaze.

c. teretu dokaza

Tijela kaznenog progona moraju jednako detaljno objasniti inkriminirajuće i oslobađajuće okolnosti. Javni tužitelj mora dokazati vašu krivnju pred sudom. Ne morate dokazivati svoju nedužnost. Međutim, to vas ne sprečava da ostvarite svoje pravo da iznesete činjenice i dostavite dokaze kako biste se obranili.

vi. Postoje li posebne zaštitne mjere za djecu?

Ako ste počinili kazneno djelo s elementima kaznenog djela i ako ste dijete mlađe od 15 godina, niste kazneno odgovorni za kazneno djelo, a mjere usmjerene na vašu rehabilitaciju može u građanskom postupku izreći samo specijalizirani sud za maloljetnike. U takvim postupcima morate imati odvjetnika kojeg plaća država, osim ako država iz posebnih razloga odluči da biste vi ili vaša obitelj trebali djelomično platiti odvjetničke naknade. Zakon o maloljetničkom pravosuđu u pravilu će se primjenjivati kao poseban zakon (*lex specialis*) ako ste kao mladi počinilac počinili kazneno djelo (u dobi od 15 do 18 godina). Pri istraživanju i saslušanju povezanim s kaznenim djelima koja ste počinili tijela kaznenog progona moraju uzeti u obzir vašu dob, zdravlje te mentalnu i moralnu zrelost kako bi što je manje moguće ugrozili vaš budući razvoj. Zakonom se štite osobni podaci i privatnost, javnost je isključena iz sudske rasprave ako ne želite da bude prisutna, a presuda se objavljuje bez navođenja vašeg imena i drugih informacija koje dovode do identifikacije (npr. adresa boravišta). Imate pravo na branitelja počevši od prve radnje poduzete protiv vas u kaznenom postupku (tj. već u fazi ispitivanja). Vaš prirodni skrbnik (obično vaši roditelji) ili zakonski skrbnik, nadležno tijelo za socijalnu i pravnu zaštitu djece i Služba za probaciju i mirenje bez odgode se obavješćuju o početku kaznenog progona protiv vas, o vašem pritvaranju, uhićenju ili zadržavanju u istražnom zatvoru. Tijela kaznenog progona surađuju s tijelom za socijalnu i pravnu zaštitu djece, Službom za probaciju i mirenje te udrugama i institucijama koje se bave zaštitom djece.

vii. Postoje li posebne zaštitne mjere za ranjive osumnjičene?

Ako sud i javni tužitelj u pripremnom postupku to smatraju potrebnim (posebno zato što sumnjaju u vašu sposobnost da se na odgovarajući način branite zbog trenutnog fizičkog ili mentalnog stanja), dodijelit će vam branitelja od početka kaznenog progona.

Ako ste gluhi ili slijepi i gluhi, način komunikacije uređen je Zakonom br. 155/1998

o komunikacijskim sustavima za gluhe i slijepe osobe. U kaznenim postupcima imate pravo na usluge prevođenja u komunikacijskom sustavu prema vlastitom izboru.

Ako je vaša pravna sposobnost ograničena, u kaznenom postupku zastupa vas skrbnik, obično član obitelji, pod uvjetom da njegovi interesi nisu u sukobu s vašima.

D. Koji su zakonski rokovi za vrijeme istrage?

Tijela kaznenog progona moraju žurno održati rasprave u kaznenim postupcima bez nepotrebnih kašnjenja, a o pitanjima istražnog zatvora i predmetima u kojima je zaplijenjena imovina raspravljat će se s najvećom žurnošću ako je to potrebno s obzirom na vrijednost i prirodu zaplijenjene imovine.

Kad je riječ o fazi ispitivanja (prije kaznenog progona), policijsko tijelo mora zaključiti tu fazu:

u roku od dva mjeseca za predmete u nadležnosti suca pojedinca bez skraćenog pripremnog postupka

u roku od tri mjeseca za druga pitanja u nadležnosti okružnog suda

u roku od šest mjeseci za pitanja u nadležnosti regionalnog suda koji odlučuje u prvostupanjskom postupku.

Javni tužitelj isto tako može u više navrata produljiti rok na temelju opravdanog zahtjeva.

Skraćeni pripremni postupak mora se završiti u roku od dva tjedna od dana kad vas je policijsko tijelo obavijestilo o činu za koji se sumnja da ste ga počinili i o tome koje kazneno djelo taj čin predstavlja. Ako skraćeni pripremni postupak nije završen u zadanom roku, javni tužitelj može produljiti rok za najviše deset do 30 dana ako se pregovara o sklapanju sporazuma o krivnji i kazni.

Policijsko tijelo mora zaključiti standardnu istragu unutar:

dva mjeseca od početka kaznenog progona ako je predmet u nadležnosti suca pojedinca

tri mjeseca od početka kaznenog progona ako je to drugo pitanje u nadležnosti okružnog suda.

Javni tužitelj isto tako može u više navrata produljiti rok na temelju opravdanog zahtjeva. Javni tužitelj zatim mora provesti preispitivanje predmeta u okviru nadzora najmanje jedanput mjesečno.

Proširena istraga mora biti zaključena u roku od šest mjeseci od početka kaznenog progona. Javni tužitelj isto tako može u više navrata produljiti rok na temelju opravdanog zahtjeva. Javni tužitelj zatim mora provesti preispitivanje predmeta u okviru nadzora najmanje jedanput mjesečno.

U vezi s određenim radnjama Zakonom o kaznenom postupku utvrđeni su dodatni posebni zakonski rokovi (sud mora odlučiti o mjeri istražnog zatvora u roku od 48 sati od pritvaranja ili 24 sata od uhićenja, najduljem trajanju mjere istražnog zatvora, roku za obvezno preispitivanje obrazloženja za određivanje mjere istražnog zatvora itd.).

E. Koje su predraspravne pripreme, uključujući alternative istražnom zatvoru i mogućnosti transfera u matičnu državu (europski nalog za nadzor)?

Pripremni postupak prva je faza kaznenog postupka. Svrha je te faze utvrditi je li sumnja da ste možda počinili kazneno djelo dovoljno opravdana da je moguće podnijeti optužnicu sudu. U toj se fazi moraju pronaći i prikupiti inkriminirajući dokazi kao i drugi dokazi koji opovrgavaju krivnju.

Cilj je pripremnog postupka prije svega:

osigurati osnovu za odluku o tome treba li podnijeti optužnicu i treba li o predmetu odlučivati sud ili bi trebalo odustati od daljnjeg kaznenog progona utvrditi sve okolnosti relevantne za odluku o kaznenom djelu, počinitelju, kazni ili preventivnoj mjeri te odlučiti o pravu žrtve na naknadu štete i osigurati potrebne dokaze

utvrditi uzroke kriminalne aktivnosti i okolnosti koje je omogućuju ili olakšavaju.

Ako postoji jedan od razloga za određivanje istražnog zatvora, sudac koji odlučuje o toj mjeri može se suzdržati od toga da vam odredi tu mjeru ili vas može pustiti na slobodu ako donese jednu od sljedećih zamjenskih mjera:

ako građanska udruga od posebnog interesa ili vjerodostojna osoba jamči za vaše buduće ponašanje i da ćete se na zahtjev odazvati sudu, javnom tužitelju ili policijskom tijelu te da ćete uvijek unaprijed prijaviti svoj odlazak iz mjesta boravka, a tijelo koje odlučuje o istražnom zatvoru smatra da je jamstvo dostatno s obzirom na osobni status tuženika i prirodu predmeta o kojem je riječ te ga prihvati

u pisanom obliku obećate da ćete voditi uredan život, posebno da ćete se suzdržati od kriminalnih aktivnosti te se na poziv odazvati sudu, javnom tužitelju ili policijskom tijelu, da ćete uvijek unaprijed prijaviti svoj odlazak iz mjesta boravka i ispuniti dužnosti i ograničenja koji su vam nametnuti, a tijelo koje odlučuje o istražnom zatvoru smatra da je obećanje dostatno i prihvati ga

ako ste pod nadzorom probacijskog službenika
ako vam je izrečena neka privremena mjera

ako sudac prihvati jamčevinu (određeni iznos novca); međutim, jamčevina se ne može prihvatiti ako ste optuženi za određena teška kaznena djela.

U vezi sa zamjenom mjere istražnog zatvora jednom od takvih mjera tijelo koje odlučuje o istražnom zatvoru može odlučiti provesti elektroničku provjeru ispunjavanja obveza određenih u vezi s tom mjerom primjenom elektroničkog uređaja za nadzor, koji se postavlja na gležanj, ako obećate pružiti potrebnu pomoć. Tijelo koje odlučuje o istražnom zatvoru također može nametnuti ograničenja kojima se zabranjuje putovanje u inozemstvo.

Ako ste državljanin jedne od država članica EU-a ili ste u nekoj drugoj vezi s njom, imate pravo (u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2009/829/PUP od 23. listopada 2009. o primjeni načela uzajamnog priznavanja odluka o mjerama nadzora među državama članicama Europske unije kao alternative privremenom pritvoru, koja je prenesena Zakonom br. 104/2013 o međunarodnoj pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima) zatražiti da vam se dopusti da ispunite mjeru kojom se zamjenjuje mjera istražnog zatvora u zemlji uobičajenog boravišta ili u nekoj drugoj državi članici koju ste naveli (podložno suglasnosti potonje). Mora biti moguće nadzirati pridržavanje takvih zamjenskih mjera ili na neki drugi način osigurati nadzor u predmetnoj državi članici. Ako se ne pridržavate uvedene zamjenske mjere, bit ćete vraćeni u Češku.

Posljednji put ažurirano: 21/03/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

2 – Moja prava tijekom sudskog postupka

A. Gdje će se održati suđenje?

Ovisno o težini kaznenog djela sudski postupak održat će se pred okružnim ili regionalnim sudom u čijem je okrugu kazneno djelo počinjeno. Ako se mjesto kaznenog djela ne može utvrditi ili ako je kazneno djelo počinjeno u inozemstvu, postupak će se voditi na sudu u okrugu u kojem živite, radite ili boravite, a ako se ta mjesta ne mogu utvrditi ili se nalaze izvan državnog područja Češke, postupak će voditi sud u čijem je okrugu djelo otkriveno (potvrđeno).

B. Može li se optužnica izmijeniti? Ako može, koje je moje pravo na informacije u tom pogledu?

Jedini je cilj suđenja odlučiti o tome koja radnja ili čin čini predmet optužnice. Nakon što podnese optužnicu, javni tužitelj više je ne može izmijeniti, nego samo povući.

Ako rezultati suđenja upućuju na bitnu promjenu okolnosti predmeta ili ako je potrebna daljnja istraga kako bi se predmet razjasnio, ili ako se pokaže da ste počinili drugu radnju ili čin koje predstavlja kazneno djelo, a javni tužitelj poziva na vraćanje predmeta zbog potrebe za zajedničkom raspravom, sud će predmet vratiti u pripremi postupak. Javni tužitelj zatim će podnijeti novu optužnicu, koja će odražavati promjene koje su nastupile. Novi primjerak optužnice uvijek će biti dostavljen vama i vašem branitelju, najkasnije uz sudski poziv ili obavijest o tome. Dostavit će vam se primjerak optužnice s uputama predsjednika vijeća o pravu da iznesete primjedbe na činjenice iznesene u njoj u roku koji odredi predsjednik, a posebno:

osjećate li se nevinim ili krivim za počinjenje djela iz optužnice i na temelju čega

želite li s javnim tužiteljem sklopiti sporazum o krivnji i kazni te želite li priznati krivnju na suđenju

slažete li se s opisom djela i njegovom pravnom klasifikacijom te s predloženom kaznom ili preventivnom mjerom i koje činjenice smatrate nespornima.

Predsjednik vijeća također će vas obavijestiti o posljedicama takvih izjava, kao i o tome da branitelj može dati izjave u vezi s optužnicom u vaše ime, osim o priznanju kaznenog djela ili priznanju krivnje.

Predsjednik će vas također pozvati da na vrijeme obavijestite sud o zahtjevima za daljnje izvođenje dokaza na suđenju te da navedete okolnosti koje treba razjasniti tim dokazima.

Međutim, sud nije vezan pravnom kvalifikacijom radnje ili čina kako je navedeno u optužnici i može kvalificirati djelo kao neko drugo kazneno djelo (lakše ili teže) ili može zaključiti da djelo nije kazneno djelo, nego lakše kazneno djelo. Ako sud smatra da je čin kazneno djelo za koje se može izreći teža kazna od onog za koje je podnesena optužnica, sud vas mora obavijestiti o promjeni i osigurati da imate priliku odgovoriti u svoju obranu na promjenu te imati dovoljno vremena da promijenite svoju obranu.

C. Koja su moja prava za vrijeme sudske rasprave?

Imate pravo:

primati obavijesti od tijela kaznenog progona o svojim pravima i biti u mogućnosti u potpunosti ostvariti ta prava

priznati kazneno djelo, priznati krivnju ili podnijeti prijedlog sporazuma o krivnji i kazni prije izvođenja dokaza

iznijeti primjedbe na optužbe iznesene protiv vas

odbiti svjedočiti

pregledati spise, uzeti izvatke i bilješke iz spisa i napraviti preslike datoteka ili njihovih dijelova o vlastitom trošku

sudjelovati u raspravi predmeta za vrijeme samog suđenja i za vrijeme javnih rasprava

dati završnu izjavu za vrijeme suđenja i na javnoj raspravi o žalbi

dobiti zadnju riječ na suđenju

iznijeti činjenice i dokaze u svoju obranu

komentirati svaki izvedeni dokaz i uložiti prigovor na način na koji su izvedeni

postavljati pitanja osobama koje se ispituju

podnositi zahtjeve i prijedloge (o izvođenju dokaza i načinu donošenja odluke)

zatražiti pravni lijek, i to redovni (tj. pritužbe, žalbe, izjave o prigovoru) i izvanredni (tj. zahtjevi za reviziju, zahtjevi žalbenom sudu za preispitivanje), ili

predložiti podnošenje pritužbe u vezi s povredom zakona

odabrati branitelja (ako sami ne odaberete odvjetnika, branitelja može odabrati netko drugi za vas, npr. član obitelji) i zatražiti njegov savjet za vrijeme radnji

koje je izvršilo samo tijelo kaznenog progona

razgovarati sa svojim braniteljem bez prisutnosti treće strane

zatražiti da vas se ispita u nazočnosti branitelja i zatražiti da branitelj sudjeluje u svakoj radnji kaznenog postupka koristiti se svojim materinskim jezikom ili drugim jezikom kojim se služite pred tijelima kaznenog progona ako izjavite da ne govorite češki jezik.

i. Moram li se osobno pojaviti pred sudom? Pod kojim uvjetima ne moram prisustvovati sudskom postupku?

Sam postupak može se održati u vašoj odsutnosti samo ako sud smatra da se o predmetu može pouzdano odlučiti i da je svrha kaznenog postupka postignuta čak i u vašoj odsutnosti te:

pravodobno vam je dostavljena optužnica i na vrijeme ste pozvani na suđenje i

već vas je ispitalo tijelo kaznenog progona u vezi s radnjom ili činom koji su predmet optužnice, poštovana je zakonska odredba o početku kaznenog progona te ste obaviješteni o mogućnosti uvida u spis i iznošenja prijedloga za dopunu istrage.

U pozivu moraju biti navedeni savjeti o posljedicama neprisustvovanja suđenju.

Suđenje se stoga može održati u vašoj odsutnosti, ali ne u sljedećim slučajevima:

ako se nalazite u istražnom zatvoru

ako služite kaznu zatvora

ako se slučaj odnosi na kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju duljem od pet godina.

Međutim, čak i u takvim slučajevima ne morate biti prisutni na suđenju ako izričito zatražite od suda da održi suđenje u vašoj odsutnosti, osim ako sud smatra da je vaša prisutnost nužna.

U slučajevima obvezne obrane suđenje se ne može održati bez nazočnosti branitelja.

ii. Imam li pravo na tumača i prijevode? U kojoj mjeri?

Ako izjavite da ne govorite češki jezik, imate pravo u komunikaciji s tijelima kaznenog progona služiti se svojim materinskim jezikom ili jezikom kojim tvrdite da govorite.

Ako postoji potreba za tumačenjem sadržaja dokumenta, iskaza ili bilo koje druge postupovne radnje ili ako izjavite da ne govorite češki jezik, dodijelit će vam se usmeni prevoditelj, koji će vam protumačiti radnje koje se provode u kaznenom postupku. Na vaš zahtjev imenovani usmeni prevoditelj može prevoditi i vaše savjetovanje s braniteljem ako je savjetovanje izravno povezano s postupovnim radnjama te ujedno može prevoditi sva savjetovanja za vrijeme postupovnih radnji.

U tom slučaju tijela kaznenog progona moraju omogućiti pisani prijevod dokumenata definiranih zakonom (npr. rješenje o određivanju istražnog zatvora, presuda, kazneni nalog, odluka o žalbi itd.), a vi se možete odreći tog prava na prijevod.

Imate pravo zatražiti od suda da dodatno prevede ili tumači bilo koji drugi dokument relevantan za ostvarivanje vašeg prava na obranu.

iii. Imam li pravo na branitelja?

Ako ste optuženi za počinjenje kaznenog djela, imate pravo na branitelja. Ako sami ne odaberete branitelja, član obitelji može ga odabrati za vas ili se možete braniti sami. Međutim, u određenim slučajevima morate imati branitelja (to se naziva „obvezna obrana”) te ako ga sami ne odaberete u određenom roku, sudac će vam ga dodijeliti. U sljedećim slučajevima morate imati branitelja u sudskom postupku dok odluka kojom se okončava postupak ne postane pravomoćna:

ako ste zadržani u istražnom zatvoru, služite zatvorsku kaznu ili podliježete preventivnoj mjeri povezanoj s oduzimanjem slobode ili ako ste na promatranju u zdravstvenoj ustanovi

ako je vaša pravna sposobnost ograničena (npr. zbog mentalnog poremećaja)

u postupku protiv bjegunca (ako ste u bijegu i ako se postupak vodi u vašoj odsutnosti)

ako se postupak odnosi na kazneno djelo koje se kažnjava kaznom zatvora s gornjom granicom duljom od pet godina

ako sud smatra da je to potrebno jer, s obzirom na vašu trenutnu situaciju, sumnja u vašu sposobnost da se branite na odgovarajući način

ako ste mladi prijestupnik (između 15 i 18 godina)

ako ste pritvoreni

u postupcima koji se odnose na određivanje ili promjenu uvjeta mjere sigurnog preventivnog pritvora ili određivanje ili promjenu uvjeta obveznog liječenja, uz iznimku institucionalnog obveznog liječenja alkoholizma.

U postupku izvršenja na kojem sud donosi odluku na javnoj raspravi:

ako je vaša pravna sposobnost ograničena

ako se nalazite u istražnom zatvoru

ako se sumnja u vašu sposobnost da se na odgovarajući način branite.

U postupcima koji se odnose na izvanredne pravne lijekove (pritužbe koje se odnose na povrede zakona, zahtjeve za preispitivanje sudske presude, zahtjeve za reviziju) morate imati branitelja:

ako ste zadržani u istražnom zatvoru, služite zatvorsku kaznu ili podliježete preventivnoj mjeri povezanoj s oduzimanjem slobode ili ako ste na promatranju u zdravstvenoj ustanovi

ako je vaša pravna sposobnost ograničena

ako je riječi o kaznenom djelu koje se kažnjava kaznom zatvora s gornjom granicom duljom od pet godina

ako se sumnja u vašu sposobnost da se na odgovarajući način branite.

U postupcima koji se odnose na kazneno djelo koje se kažnjava kaznom zatvora s gornjom granicom duljom od pet godina možete se odreći prava na branitelja ako je kazneno djelo kažnjivo kaznom dugotrajnog zatvora (doživotna kazna ili kazna zatvora od najmanje 20 godina do najviše 30 godina).

Možete se odreći i svojeg prava na branitelja ako ste pritvoreni i čekate suđenje.

iv. Postoje li neka druga postupovna prava koja bi trebala poznavati? (npr. predstavljanje osumnjičenika pred sudom)?

Za vrijeme suđenja svi moraju sjediti na svojim mjestima. Pitanja i izjave mogu se postaviti/iznositi samo uz suglasnost predsjednika vijeća (suca pojedinca).

Kad se obraćate sucu, morate ustati, čak i ako je vaš govor kratak (međutim, predsjednik može dopustiti osobama čija dob ili zdravlje to zahtijevaju da ostanu sjediti kad se obraćaju sudu ili iznose svoja svjedočanstva). Predsjednik vijeća (sudac pojedinac) pozvat će sve prisutne da ustanu i saslušaju izreku presude. Na češkom pravosuđe osoblje i druge nazočne osobe trebaju se obraćati jedna drugoj s *panel/panil/slečno* („g./gđa/gđica”) prije navođenja funkcije ili položaja osobe kojoj je upućen zahtjev u postupku (npr. *pane předsedo, pane přisedící, pane doktore, paní státní zástupkyně, pane znalče, pane svědku* itd. kad se obraćaju predsjedniku vijeća, sucu porotniku, branitelju, odvjetniku/liječniku, javnom tužitelju, vještaku, svjedoku). Nije dopušteno govoriti u sudnici bez pristanka predsjednika vijeća (suca pojedinca) ili jesti, piti ili pušiti, ni za vrijeme pauze. Osobe koje se nalaze u sudnici moraju se suzdržati od bilo čega što bi moglo narušiti tijek ili dostojanstvo sudske rasprave, uključujući izražavanje sadržaja ili nezadovoljstva za vrijeme rasprave, svjedočenja, izricanja odluka itd. Svi uređaji (posebno mobilni telefoni) isto bi tako trebali biti isključeni jer mogu poremetiti tijek i dostojanstvo rasprave.

Mogu se obavljati prijenosi slike ili zvuka, a vizualne snimke mogu se snimati za vrijeme sudske rasprave samo uz prethodnu suglasnost predsjednika vijeća (suca pojedinca). Tonski zapisi mogu se snimati uz znanje predsjednika vijeća ili suca pojedinca, a ako bi način njihova održavanja mogao narušiti tijek ili dostojanstvo rasprave, predsjednik vijeća ili sudac pojedinac može zabraniti snimanje.

Oružje nije dopušteno u sudnici.

D. Moguće kazne

kućni pritvor

rad za opće dobro

oduzimanje imovine

novčana kazna

oduzimanje predmeta

zabrana obavljanja djelatnosti

zabrana držanja i uzgoja životinja

nalog za isključenje

zabrana prisustvovanja sportskim, kulturnim i drugim društvenim događanjima

oduzimanje počasnih titula ili nagrada

oduzimanje vojnog čina

razrješenje s dužnosti.

Preventivne mjere jesu mjere kojima je cilj sprečavanje i, za razliku od kazni, mogu se izreći, primjerice, za radnje za koje bi se inače izrekla kazna osobama koje nisu kazneno odgovorne zbog neuračunljivosti ili maloljetnosti. Preventivne mjere mogu se izreći odvojeno ili uz kaznu, pod uvjetom da su ispunjeni svi uvjeti propisani zakonom. Zaštitne mjere uključuju:

obvezno liječenje

sigurni preventivni pritvor

oduzimanje stvari

oduzimanje dijela imovine

edukaciju o zaštiti.

Posljednji put ažurirano: 21/03/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

3 – Moja prava nakon sudskog postupka

A. Imam li pravo podnijeti žalbu protiv odluke suda?

Da, možete osporiti odluku prvostupanjskog suda žalbom, a žalba ima suspenzivni učinak. Protiv presude kojom je sud odobrio sporazum o krivnji i kazni može se podnijeti žalba samo ako takva presuda nije u skladu sa sporazumom koji je javni tužitelj podnio sudu na odobrenje.

U svojoj se žalbi možete pozvati na to da su dijelovi izreke presude koji se izravno odnose na vas netočni, osim ako se to odnosi na presudu o krivnji u mjeri u kojoj je sud prihvatio vaše priznanje krivnje. Žalba se mora podnijeti sudu koji je donio pobijanu presudu u roku od osam dana od dostave primjerka presude.

B. Koji su mi drugi pravni lijekovi na raspolaganju?

U kaznenim postupcima možete se koristiti redovnim pravnim lijekovima (žalbama, pritužbama, prigovorima) i izvanrednim pravnim lijekovima (zahtjevima za preispitivanje presude, zahtjevima za reviziju) te možete predložiti podnošenje pritužbe u vezi s povredom zakona.

Žalba služi kao pravni lijek protiv sudskog naloga (rješenja) i mora se podnijeti tijelu koje je izdalo sporni nalog (rješenje) u roku od tri dana od primljene obavijesti. Nalozi (rješenja) koje je izdao sud (i javni tužitelj) mogu se pobijati žalbom samo u zakonom propisanim slučajevima. Nalog (rješenje) može se pobijati zbog pogreške u bilo kojem dijelu njegove izreke ili zbog povrede odredbe kojom se uređuje postupak koji prethodi nalogu (rješenju) ako je povreda mogla dovesti do pogreške u bilo kojem dijelu njegove izreke. Žalba ima suspenzivni učinak samo ako je to izričito propisano zakonom.

Možete podnijeti prigovor protiv kaznenog naloga sudu koji ga je izdao u roku od osam dana nakon dostave naloga. Ako je protiv kaznenog naloga podnesen prigovor u zadanom roku, kazneni nalog automatski se ukida, a sudac pojedinac naložit će suđenje u predmetu.

Zahtjev za preispitivanje sudske presude (kasacijska žalba, na češkom jeziku: *dovolání*) može se podnijeti samo protiv pravomoćne presude drugostupanjskog suda u slučajevima dopuštenima zakonom. Zahtjev za preispitivanje sudske presude možete podnijeti uz obrazloženje da je određeni dio izreke sudske odluke koji se na vas izravno odnosi netočan, ali samo ako postoji jedan od razloga za preispitivanje žalbe propisan zakonom. Uvijek morate podnijeti takav zahtjev preko branitelja, tj. odvjetnika. Zahtjev se mora podnijeti prvostupanjskom sudu koji je donio odluku *in rem* u roku od dva mjeseca od dostave odluke koja se pobija zahtjevom. Zahtjev za preispitivanje sudske presude nema suspenzivni učinak osim ako Vrhovni sud odredi drukčije.

Isto tako imate pravo podnijeti zahtjev za reviziju. Općenito, revizija postupka koji je završio pravomoćnom presudom ili kaznenim nalogom bit će dopuštena ako se pojave činjenice ili dokazi koji su prethodno nepoznati sudu i ako bi te činjenice ili dokazi, sami ili s već poznatim činjenicama i dokazima, mogli opravdati drukčiju odluku o krivnji ili bi izvorno izrečena kazna očito bila nerazmjerna prirodi i težini kaznenog djela ili vašoj osobnoj, obiteljskoj ili financijskoj ili drugoj okolnosti ili ako vrsta kazne ne odgovara svrsi kazne. O zahtjevu za reviziju postupka koji je završio pravomoćnom presudom ili kaznenim nalogom razmatrat će se i o njemu odlučuje sud koji je odlučio o predmetu u prvom stupnju. Zakonom nije određen rok za podnošenje zahtjeva za reviziju u vašu korist.

Osim toga, možete predložiti podnošenje pritužbe u vezi s povredom zakona, ali taj izvanredni pravni lijek dostupan je samo ministru pravosuđa i na njemu je da odluči hoće li podnijeti takvu pritužbu. Pritužba u vezi s povredom zakona može se podnijeti protiv bilo koje pravomoćne sudske odluke (osim odluka Vrhovnog suda) ili protiv bilo koje odluke koju je donio javni tužitelj ako se odlukom krši zakon ili je manjkava zbog povrede postupka. Zakonom nije propisan rok za podnošenje takve pritužbe.

C. Što će se dogoditi budem li osuđen?

Postupak izvršenja počinje nakon što presuda za kazneno djelo stupi na snagu. U toj se fazi izvršava kazna ili preventivna mjera i provode se povezane radnje.

Ako ste pravomoćnom presudom osuđeni za kazneno djelo, ne može vam se ponovno suditi za isto kazneno djelo (čak ni u drugoj državi članici) osim ako je dopuštena revizija.

Osuđujuća presuda evidentira se u kaznenoj evidenciji i pojavljuje se u bilo kojem izvratku iz kaznene evidencije sve dok se osuđujuća presuda ne izbriše iz evidencije. To može utjecati na vašu sposobnost obavljanja određene profesije, pribavljanja određene dozvole ili licencije ili dozvole za posjedovanje oružja itd.

Nakon što vaša osuđujuća presuda bude izbrisana iz kaznene evidencije, smatrat će se kao da nikad niste ni bili osuđeni. Međutim, tijela kaznenog progona i neka druga tijela imaju pristup takozvanoj kopiji kaznene evidencije, stoga osuđujuća presuda ostaje zabilježena čak i nakon što je izbrisana iz službene evidencije.

i. Kaznena evidencija

Nakon što osuđujuća presuda postane pravomoćna, upisuje se u kaznenu evidenciju u kojoj se vodi evidencija o osuđujućim presudama i drugim činjenicama relevantnima za kazneni postupak. Takve se informacije čuvaju 100 godina od datuma vašeg rođenja, bez obzira na to jeste li na to pristali. Ako je vaša osuđujuća presuda izbrisana iz kaznene evidencije, podaci se više neće nalaziti u izvratku iz kaznene evidencije, ali i dalje će se prikazivati u kopiji kaznene evidencije kako je prethodno opisano. Osuđujuća presuda može biti izbrisana iz kaznene evidencije u rokovima utvrđenima Kaznenim zakonom, ovisno o težini osuđujuće presude. Ti se rokovi kreću od jedne do petnaest godina od datuma kad ste odslužili kaznu, a za neke kazne smatra se da, nakon što ih odslužite, niste ni bili osuđeni.

Ako ste državljanin druge države članice EU-a, informacije o vašoj osuđujućoj presudi bit će dostupne nadležnom tijelu države članice EU-a čiji ste državljanin.

v. Izvršenje kazne, premještaj zatvorenika, probacija i alternativne sankcije

Nakon što presuda postane pravomoćna, predsjednik vijeća naložit će njezino izvršenje.

Ako ste pravomoćno osuđeni na bezuvjetnu kaznu zatvora, predsjednik će poslati nalog za izvršenje kazne odgovarajućem zatvoru, a ako niste u pritvoru, od vas će se tražiti da dođete u zatvor u zadanom roku. Ako pokušate izbjeći izvršenje kazne, češka policija može vas odvesti u zatvor.

Ako su ispunjeni zakonski uvjeti, sud može odlučiti odgoditi izvršenje kazne, promijeniti način izdržavanja kazne, suspendirati izdržavanje kazne, odlučiti o uvjetnom otpustu itd. Sud ujedno može ukinuti kaznu zatvora ili njezin preostali dio ako ćete biti izručeni stranoj zemlji ili udaljeni (protjerani).

Sličan se postupak zatim primjenjuje ako vam je izrečena obvezna liječnička skrb ili siguran preventivni pritvor, odnosno nakon što odluka na temelju koje će se provesti liječenje koje je naložio sud ili osiguranje preventivnog pritvora postane izvršiva, predsjednik vijeća poslat će nalog za izvršenje u vezi s tom odlukom odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi ili ustanovi za osiguranje preventivnog pritvora u kojem se provodi preventivna mjera te će zatražiti da se prijavite toj ustanovi. Ako pokušate izbjeći preventivnu mjeru, češka policija može vas prevesti u odgovarajuću ustanovu.

Ako su ispunjeni zakonski uvjeti ili uvjeti utvrđeni međunarodnim ugovorom, možete biti premješteni u svoju matičnu zemlju ili u drugu državu kako biste tamo služili bezuvjetnu kaznu zatvora ili preventivnu mjeru ako to zatražite i predmetna država na to pristane. Alternativna kazna može se izreći i u presudi kojom se izriče presuda. Svaka kazna koja ne uključuje trenutnu kaznu zatvora može se smatrati alternativnom kaznom. Isto tako može vam biti određen nadzor probacijskog službenika radi praćenja ispunjenja obveza koje su vam određene i koji vam može pomoći da se reintegrirate u zajednicu i vodite uredan život. Ako vam je određen nadzor, morate:

suradivati s probacijskim službenikom na način koji on odredi

i pridržavati se plana probacijskog nadzora

pojavit se pred probacijskim službenikom u vrijeme koje on odredi

obavijestiti probacijskog službenika o mjestu boravka, zaposlenju i sredstvima za uzdržavanje, poštovanju ograničenja i obveza koje je odredio sud te o svim drugim važnim okolnostima relevantnima za njegov nadzor

dopustiti probacijskom službeniku da uđe u vaš stan.

Ako vam je u okviru sudske odluke određena razumna obveza da prođete odgovarajući program socijalnog osposobljavanja i prekvalifikacije ili odgovarajuće programe psihološkog savjetovanja, možete biti uključeni u program probacije i resocijalizacije. U takav program možete biti uključeni i ako ispunjavate kriterije za uključivanje koje je utvrdio pružatelj programa, a da sud nije odredio obvezu da se podvrgnete programu. U tom se slučaju sporazum o sudjelovanju u programu može sklopiti s probacijskim službenikom pod uvjetima nadzora, a sporazum može biti uključen u plan probacijskog nadzora. Ako se program provodi u okviru zatvorske kazne, vaše sudjelovanje u programu može se dogovoriti sa stručnjakom koji radi s češkom zatvorskom službom. Neke od tih alternativnih kazni možete izdržavati i u matičnoj državi ili u drugoj državi s kojom ste povezani, pod uvjetom da su ispunjeni zakonski uvjeti i uvjeti utvrđeni međunarodnim ugovorom i da se izvršenje takvih kazni može nadzirati ili na drugi način provjeriti. Područje primjene te mogućnosti razlikuje se ovisno o tome je li predmetna zemlja država članica EU-a ili treća zemlja (opcije su u potpunosti ograničenije).

Posljednji put ažurirano: 21/03/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.